STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 4364
2 februari
2016

Uitspraak Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg

Nr. C2014.459

Beslissing in de zaak onder nummer C2014.459 van:
A., wonende te B., appellante, klaagster in eerste aanleg,
gemachtigde C.,
tegen
D., arts, wonende te E., verweerder in beide instanties.

1. Verloop van de procedure

A. – hierna klaagster – heeft op 9 december 2013 bij het Regionaal Tuchtcollege te Amsterdam tegen D. – hierna de arts – een klacht ingediend. Bij beslissing van 19 augustus 2014, onder nummer 13/461, heeft dat College de klacht afgewezen en publicatie van de beslissing bepaald.
Klaagster is van die beslissing tijdig in hoger beroep gekomen. De arts heeft een verweerschrift in hoger beroep ingediend.
De zaak is in hoger beroep behandeld ter openbare terechtzitting van het Centraal Tuchtcollege van 12 november 2015, waar is verschenen C., namens klaagster. Klaagster is niet in persoon verschenen. De arts heeft voorafgaand aan de zitting schriftelijk laten weten niet te zullen verschijnen.

2. Beslissing in eerste aanleg

Het Regionaal Tuchtcollege heeft aan zijn beslissing het volgende ten grondslag gelegd.
*“2. **De feiten***
Op grond van de stukken en hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan:
2.1. Klaagster is op 24 april 2009 een auto-ongeval overkomen waarbij zij door een andere auto van achteren is aangereden en als gevolg waarvan zij schade heeft geleden. Teneinde haar schade te verhalen op de aansprakelijke partij heeft zij zich voor rechtsbijstand gewend tot CNV Rechtshulp waar zij een rechtsbijstandsverzekering had afgesloten.
2.2. In het kader van de letselschadeafwikkeling heeft CNV Rechtshulp verweerder om medisch advies gevraagd. Ten behoeve van dit advies heeft klaagster een zogenaamde ‘letsellijst’ ingevuld waarin zij heeft aangegeven dat zij, naast de gebruikelijke klachten van de nek- en schoudergordel na een achterop-aanrijding, niet bekend was met andere klachten die zij toeschreef aan het ongeval. Verweerder heeft CNV Rechtshulp eind 2010 geadviseerd het medisch verantwoord te vinden de letselschadezaak af te wikkelen.
2.3. Op 30 augustus 2011 heeft CNV Rechtshulp zich nogmaals tot verweerder gewend. Bij klaagster was inmiddels bruxisme geconstateerd hetgeen volgens klaagster, en eveneens volgens haar behandelend tandarts, het gevolg was van het ongeval. CNV Rechtshulp heeft verweerder verzocht alle relevante informatie op te vragen en nader te adviseren over de vraag of het bruxisme een gevolg was van het klaagster in 2009 overkomen auto-ongeval. Als bijlage bij deze adviesaanvraag ontving verweerder een brief van de behandelend tandarts waarin onder meer stond vermeld:
‘Ik zag patiënte voor een controle op 09-06-2011. Zij was sinds oktober 2009 niet meer bij mij geweest vanwege een ernstig ongeval.
Ik constateerde dat er van enkele kiezen behoorlijke stukken af waren. Weliswaar had ik sinds 2001 een knarsactiviteit in de historie staan, maar die was jaren stabiel.
De afbrokkeling van nu is duidelijk te wijten aan het ongeval en misschien nog posttraumatisch toegenomen knarsactiviteit.’
2.4. Nadat verweerder tevergeefs had geprobeerd contact met CNV Rechtshulp te zoeken om de kwestie telefonisch te bespreken, heeft verweerder zijn bevindingen neergelegd in een schrijven van 12 september 2011 en CNV Rechtshulp als volgt bericht:
‘Ik heb kennis genomen van de via u ontvangen verklaring van de tandarts F.
Mijns inziens is diens stellingname je reinste onzin en is het medisch bezien onbewijsbaar dat dit tandenknarsen, waar we nooit eerder iets over hebben gehoord, nu ineens moet worden toegeschreven aan een ongeval. Bovendien blijkt betrokkene in het verleden al bekend te zijn geweest met tandenknarsen. De uitspraak van de tandarts is daarom volledig gratuit en niet geloofwaardig. Er wordt ook geen enkele onderbouwing aangedragen voor deze boute stellingname.
Ik wil e.e.a. best voorleggen aan mijn tandheelkundig adviseur, maar eerlijk gezegd verwacht ik dat hij tot een gelijksoortige conclusie zal komen. Ik zie dus geen mogelijkheid om ook

maar enigszins aannemelijk te maken dat hier een verband moet worden gezocht met het doorgemaakte ongeval.'

2.5. *CNV Rechtshulp heeft klaagster op 1 november 2011 een afschrift van het schrijven van verweerder gestuurd en klaagster bericht dat CNV Rechtshulp het op grond van het advies van verweerder niet mogelijk achtte om de schade als gevolg van het bruxisme op de aansprakelijke partij te verhalen. Klaagster heeft CNV Rechtshulp laten weten het oordeel en advies van verweerder onjuist en onacceptabel te vinden en de schade als gevolg van het bruxisme alsnog op de aansprakelijke partij te willen verhalen. Op advies van een door CNV Rechtshulp ingeschakelde tandarts is vervolgens een tandheelkundige expertise verricht bij het ACTA. In een verslag van 27 juni 2013 komt het ACTA (onder meer) tot de conclusie dat er bij klaagster duidelijk tekenen van tandenknarsen waarneembaar zijn. Omdat er geen objectieve bevindingen van bruxisme aanwezig zijn voor het ongeval, is het voor het ACTA onmogelijk te zeggen of het bruxisme erger is geworden. In een aanvullend bericht van het ACTA aan klaagster van 9 oktober 2013, geeft het ACTA aan dat zij de bevindingen van de behandelend tandarts van klaagster niet kunnen bevestigen.*

2.6. *CNV Rechtshulp heeft verweerder bij brief van 17 oktober 2013 een kopie van deze expertise doen toekomen en hem laten weten dat klaagster niet tevreden was met het advies van verweerder van 12 september 2011 en dat zij van mening was dat verweerder zijn excuses zou moeten aanbieden. In een reactie van 25 november 2013 heeft verweerder zijn advies vrij uitgebreid toegelicht en aangegeven het spijtig te vinden dat hij – gelet op de kennelijke onduidelijkheid en ontevredenheid bij klaagster – niet eerder in de gelegenheid is gesteld het een en ander nader toe te lichten aan klaagster. In een brief van 28 november 2013 aan klaagster heeft verweerder daarnaast nog laten weten dat hij pas bij brief van 17 oktober 2013 door CNV Rechtshulp op de hoogte is gesteld van de kennelijke onvrede van klaagster ten aanzien van de inhoud van zijn advies van 12 september 2011 en dat hij in de tussentijd geen enkele bemoeienis met de zaak heeft gehad.*

3. ***De klacht en het standpunt van klaagster***

De klacht houdt zakelijk weergegeven in dat verweerder tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld door een medisch advies uit brengen dat niet voldoet aan de daarvoor geldende zorgvuldigheidseisen: (i) het advies is inhoudelijk onjuist; (ii) het advies is op onzorgvuldige wijze tot stand gekomen; (iii) verweerder is buiten de grenzen van zijn deskundigheid getreden door zelf tandheelkundig advies uit te brengen zonder een tandheelkundig consulent te hebben geraadpleegd; en (iv) verweerder heeft zijn advies in niet voor discussie vatbare, afwijzende en denigrerende bewoordingen gesteld. Daarnaast heeft verweerder nagelaten klaagster te adviseren om verdere tandheelkundige behandelingen uit te stellen totdat nader onderzoek was gedaan naar het eventuele verband tussen het toegenomen bruxisme en het klaagster overkomen ongeval.

4. ***Het standpunt van verweerder***

Verweerder heeft de klacht en de daaraan ten grondslag gelegde stellingen bestreden. Voor zover nodig wordt daarop hieronder ingegaan.

5. ***De overwegingen van het college***

5.1. *Bij de beantwoording van de vraag of verweerder in strijd heeft gehandeld met de zorg die hij heeft te betrachten ten opzichte van klaagster en aldus tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld, stelt het college het volgende voorop. Volgens vaste tuchtrechtelijke rechtspraak gaat het bij de tuchtrechtelijke beoordeling van het beroepsmatig handelen van de arts niet om de vraag of dat handelen beter had gekund, maar om het antwoord op de vraag of de aangeklaagde beroepsbeoefenaar binnen de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening is gebleven, rekening houdend met de stand van de wetenschap ten tijde van het klachtwaardig gestelde handelen en met hetgeen toen in de beroepsgroep als norm was aanvaard.*

5.2. *Ter zitting heeft verweerder toegelicht dat hij na ontvangst van de adviesaan-vraag van CNV Rechtshulp van 30 augustus 2011 aanvankelijk heeft geprobeerd telefonisch contact met CNV Rechtshulp te zoeken om de zaak te bespreken. Toen dit niet lukte, heeft verweerder CNV Rechtshulp op 12 september 2011 een bericht gestuurd waarin hij zijn visie op de zaak kort heeft weergegeven, met de intentie om dit nadien alsnog telefonisch met CNV Rechtshulp te bespreken. Dit telefonisch contact heeft echter nooit plaatsgevonden.*

5.3. *Het college acht het begrijpelijk dat verweerder als medisch adviseur van belangenbehartigers van letselschadeslachtoffers, mede uit kostenoverwegingen, niet altijd (meteen) overgaat tot het opstellen van een formeel schriftelijk medisch advies, maar er in sommige gevallen voor kiest om (eerst) telefonisch of schriftelijk overleg te voeren met de belangenbehartiger alvorens (eventueel) een formeel schriftelijk medisch advies uit te brengen of nader specialistisch advies in te winnen. In dat licht beschouwt het college de brief van verweerder aan CNV Rechtshulp van 12 september 2011 derhalve als 'interne correspondentie' van verweerder met CNV Rechtshulp, en niet als formeel schriftelijk medisch advies dat (mede) bestemd was voor klaagster. Dat de brief van verweerder door CNV Rechtshulp wel als zodanig aan klaagster is gepresenteerd en doorgestuurd, is bepaald ongelukkig geweest maar kan verweerder niet worden verweten.*

5.4. *Het college kan zich voorstellen dat de inhoud van de brief van verweerder niet goed op klaagster is overgekomen. In dat kader merkt het college op dat verweerder er in zijn algemeenheid rekening mee dient te houden dat niet alleen zijn medische adviezen, maar feitelijk alle documentatie ten aanzien van betrokkenen zoals klaagster (met uitzondering van de persoonlijke werkaantekeningen van verweerder), onder ogen van de betreffende betrokkene kan komen. Op grond van geldende wet- en regelgeving kunnen betrokkenen immers te allen tijde inzage krijgen in ten aanzien van hen opgebouwde (medische) dossiers. In dat kader zou het beter zijn geweest als verweerder zijn standpunt in andere – meer genuanceerde – bewoordingen op papier had gezet. Het college acht het een en ander echter niet dusdanig ernstig dat verweerder daarvan een tuchtrechtelijk verwijt moet worden gemaakt.*

5.5. *Het college is het eens met het inhoudelijke standpunt van verweerder dat het medisch bezien onbewijsbaar is dat het (toegenomen) bruxisme van klaagster zou moeten worden toegeschreven aan het haar in 2009 overkomen ongeval. Verweerder stelt zich terecht op het standpunt dat de oorzaak van het (toegenomen) bruxisme van klaagster in 2011 niet kon worden afgelezen aan haar gebitsstatus, en dat derhalve zowel het opvragen van het tandheelkundig dossier van klaagster als het raadplegen van een tandheelkundig adviseur op dat moment geen meerwaarde had. Het behoort bovendien tot de deskundigheid van verweerder als (ervaren) medisch adviseur om dergelijke causaliteitsvragen te beoordelen en beantwoorden. Anders dan klaagster lijkt te veronderstellen, is (in dit geval) voor de beoordeling van (de bewijsbaarheid van) het medisch causaal verband tussen het (toegenomen) bruxisme en het klaagster overkomen ongeval geen specialistische tandheelkundige kennis vereist en heeft verweerder de grenzen van zijn deskundigheid in dat kader niet overschreden.*

5.6. *Gelet op het (inhoudelijk juiste) oordeel van verweerder dat het medisch bezien onbewijsbaar is dat het bruxisme van klaagster zou moeten worden toegeschreven aan het haar in 2009 overkomen ongeval, is het bovendien ook logisch en tuchtrechtelijk geenszins verwijtbaar dat verweerder klaagster niet heeft geadviseerd om verdere tandheelkundige behandelingen uit te stellen totdat nader onderzoek zou hebben plaatsgevonden.*

5.7. *De slotsom luidt dat de klacht op geen van de onderdelen gegrond is.*
Om redenen, aan het algemeen belang ontleend, zal de beslissing zodra zij onherroepelijk is op na te melden wijze worden bekendgemaakt.”

3. Vaststaande feiten en omstandigheden

Voor de beoordeling van het hoger beroep gaat het Centraal Tuchtcollege uit van de feiten en omstandigheden zoals weergegeven in de beslissing in eerste aanleg, welke weergave in hoger beroep niet, althans onvoldoende, is bestreden.

4. Beoordeling van het hoger beroep

Procedure

4.1 Klaagster beoogt met haar beroep de zaak in volle omvang aan het Centraal Tuchtcollege ter beoordeling voor te leggen. Hetgeen zij daartoe in hoger beroep heeft aangevoerd komt in de kern neer op een herhaling van de stellingen die zij reeds in eerste aanleg heeft geuit.

4.2 De arts heeft gemotiveerd verweer gevoerd en geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Beoordeling

4.3 De klachten van klaagster richten zich tegen (i) de inhoud en wijze van totstandkoming van de rapportage van de arts en (ii) het nalaten van de arts om klaagster te adviseren verdere tandheelkundige behandelingen uit te stellen totdat nader onderzoek was gedaan.

4.4 Het Centraal Tuchtcollege stelt bij de beoordeling van de klachten voorop dat de behandelend tandarts van klaagster op 18 juli 2011 een brief heeft opgesteld ten behoeve van de zorgverzekeraar van klaagster, in welke brief hij een stellige uitspraak heeft gedaan omtrent het verband tussen de (toegenomen) knarsactiviteit van klaagster en het ongeval. De zorgverzekeraar heeft deze brief ter kennis gebracht van klaagster, waarna klaagster de brief aan haar gemachtigde CNV Rechtshulp heeft toegezonden. CNV Rechtshulp heeft de arts vervolgens bij brief van 30 augustus 2011 het volgende meegedeeld en verzocht: *“Cliënt is van mening dat het bruxisme het gevolg is van het ongeval. Graag verneem ik uw visie hierover. Bijgaand treft u een kopie van het schrijven van de tandarts aan alsmede een tweetal begrotingen. Ik wil u vriendelijk verzoeken om alle informatie op te vragen (ook eventueel van voor het ongeval) en mij nader te adviseren of het huidige bruxisme een gevolg is van het ongeval van 24 april 2009.”* De arts heeft op dit verzoek van CNV Rechtshulp gereageerd bij brief van 12 september 2011.

4.5 Anders dan het Regionaal Tuchtcollege is het Centraal Tuchtcollege van oordeel dat de brief van

de arts van 12 september 2011 moet worden beschouwd als een formeel schriftelijk medisch advies. CNV Rechtshulp heeft de arts uitdrukkelijk verzocht om alle beschikbare informatie op te vragen en om haar te adviseren. Uit de brief van CNV Rechtshulp, noch uit de overige correspondentie is af te leiden dat om iets anders is gevraagd dan een volwaardig medisch advies, bijvoorbeeld om een voorlopige inschatting of een persoonlijke aantekening. Ook de inhoud van de brief van de arts van 12 september 2011 geeft geen aanleiding om aan te nemen dat deze slechts een informeel karakter had. Reeds hierom verwerpt het Centraal Tuchtcollege het verweer van de arts dat de brief van 12 september 2011 als interne correspondentie moet worden aangemerkt. Bovendien moet het de arts duidelijk zijn geweest dat zijn advies het standpunt van CNV rechtshulp zou gaan beïnvloeden in de relatie tot de schadeveroorzakende partij. Nu CNV Rechtshulp als gemachtigde van klaagster kan worden vereenzelvigd met klaagster, diende de arts er bovendien vanuit te gaan dat alle door hem opgestelde brieven en rapportages bij klaagster terecht zouden komen.

4.6 Naar de geldende vaste jurisprudentie van het Centraal Tuchtcollege (opnieuw geformuleerd in de uitspraak van dit College van 30 januari 2014 met nummer C2012.100) dient een rapportage als door de arts opgesteld te voldoen aan de volgende criteria:

1. Het rapport vermeldt de feiten, omstandigheden en bevindingen waarop het berust;
2. Het rapport geeft blijk van een geschikte methode van onderzoek om de voorgelegde vraagstellig te beantwoorden;
3. In het rapport wordt op inzichtelijke en consistente wijze uiteengezet op welke gronden de conclusies van het rapport steunen;
4. Het rapport vermeldt de bronnen waarop het berust, daaronder begrepen de gebruikte literatuur en de geconsulteerde personen;
5. De rapporteur blijft binnen de grenzen van zijn deskundigheid.

Het Centraal Tuchtcollege beoordeelt daarbij ten volle of het onderzoek uit een oogpunt van vakkundigheid en zorgvuldigheid de toets der kritiek kan doorstaan. Ten aanzien van de conclusie van de rapportage vindt slechts een marginale toetsing plaats.

4.7 Naar het oordeel van het Centraal Tuchtcollege voldoet de rapportage niet aan de in rechtsoverweging 4.6 genoemde criteria. In zijn rapportage van 12 september 2011 heeft de arts op geen enkele wijze inzichtelijk gemaakt waarop zijn conclusie dat het medisch gezien onbewijsbaar is dat het tandenknarsen van klaagster moet worden toegeschreven aan het ongeval is gebaseerd. De arts heeft zonder nadere argumentatie of toelichting het door de behandelend tandarts van klaagster in zijn brief van 18 juli 2011 gelegde verband tussen de (toegenomen) knarsactiviteit en het ongeval afgedaan als “je reinste onzin”, terwijl aangenomen moet worden dat de behandelend tandarts klaagster met enige regelmaat heeft gezien en beschikt over het tandheelkundig dossier van klaagster. Uit de rapportage is niet af te leiden dat de arts onderzoeksactiviteiten heeft verricht, laat staan waar deze activiteiten uit zouden hebben bestaan. Niet gesteld of gebleken is dat de arts het tandheelkundig dossier bij de behandelend tandarts heeft opgevraagd, dan wel dat hij op andere wijze de beschikking had over de noodzakelijke informatie om het mogelijke verband tussen de (toegenomen) knarsactiviteit van klaagster en het ongeval te kunnen beoordelen. De arts heeft evenmin gemotiveerd waarom het opvragen van informatie, zoals uitdrukkelijk door CNV Rechtshulp verzocht, achterwege kon blijven.

4.8 Het voorgaande leidt tot de conclusie dat het onderzoek en de rapportage naar het oordeel van het Centraal Tuchtcollege uit een oogpunt van zorgvuldigheid de toets der kritiek niet kan doorstaan. Hoewel de Gedragscode Behandeling Letselschade 2012 op het moment van het uitbrengen van de rapportage door de arts nog niet van toepassing was, had de arts op de hoogte kunnen en moeten zijn van de eisen die in de jurisprudentie aan een rapportage werden en worden gesteld. Daar komt bij dat van de arts in zijn positie van medisch adviseur te allen tijde mag worden verwacht dat hij zijn rapportage opstelt in bewoordingen die voldoen aan algemene fatsoensnormen. Door zijn woordkeuze in de rapportage van 12 september 2011 heeft de arts deze normen geschonden. De arts is aldus tekortgeschoten in de zorgvuldigheid die hij jegens klaagster had behoren te betrachten, hetgeen hem tuchtrechtelijk moet worden aangerekend. Het eerste (samengevatte) klachtonderdeel betreffende de inhoud en wijze van totstandkoming van de rapportage is derhalve gegrond.

4.9 Ten aanzien van het verwijt van klaagster dat de arts heeft nagelaten om haar te adviseren om verdere tandheelkundige behandelingen uit te stellen totdat nader onderzoek was gedaan, overweegt het Centraal Tuchtcollege dat het niet aan een medisch adviseur is om zich eigener beweging dit soort belangen aan te trekken en (behandel)adviezen te geven. Dit klachtonderdeel is derhalve ongegrond.

4.10 Het voorgaande leidt tot de slotsom dat het Centraal Tuchtcollege, anders dan het Regionaal Tuchtcollege, de (samengevatte) klacht betreffende de inhoud en wijze van totstandkoming van de rapportage gegrond acht en dat de bestreden beslissing in zoverre dient te worden vernietigd. Het Centraal Tuchtcollege acht het opleggen van de maatregel van waarschuwing passend en geboden. Het beroep wordt voor het overige verworpen.

4.11 Om redenen aan het algemeen belang ontleend zal het Centraal Tuchtcollege bepalen dat onderhavige beslissing op na te noemen wijze wordt bekendgemaakt.

5. Beslissing

Het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg:
vernietigt de beslissing waarvan hoger beroep ten aanzien van de klacht betreffende de inhoud en wijze van totstandkoming van de rapportage;
en in zoverre opnieuw rechtdoende:
verklaart die klacht alsnog gegrond en legt de arts de maatregel van waarschuwing op;
verwerpt het beroep voor het overige;
bepaalt dat deze beslissing op de voet van artikel 71 Wet BIG zal worden bekendgemaakt in de Staatscourant, en zal worden aangeboden aan het Tijdschrift voor Gezondheidsrecht, Gezondheidszorg Jurisprudentie en Medisch Contact en het Tijdschrift voor Bedrijfs- en verzekeringsgeneeskunde, met het verzoek tot plaatsing.
Deze beslissing is gegeven door: mr. A.D.R.M. Boumans, voorzitter, mr. M.W. Zandbergen en mr. G.P.M. van den Dungen, leden-juristen, en drs. J.A.F. Leunisse-Walboomers en drs. H.S. Boersma, leden-beroepsgenoten, en mr. J. van den Hoven, secretaris, en uitgesproken ter openbare zitting van 5 januari 2016.

Voorzitter

Secretaris